

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

POCU 784/6/24/139602 Didact Acces

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

Sesiune de consiliere și orientare pentru dezvoltarea de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate, în vederea sprijinirii copiilor din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate

Activitatea 5.1. Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate

Tema: Metode de acordare a asistenței psiho-sociale în cadrul parteneriatului Școală-Comunitate locală pentru copiii din județul Brăila cu părinți plecați în străinătate

Expert Raluca-Violeta Marica
16 martie 2022

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocu/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Proiectul DidactAcces –POCU/784/6/24/139602 are ca principal obiectiv acordarea de suport educațional pentru disciplinele matematică, informatică și sprijin psiho-social pentru 270 preșcolari și elevi din județul Brăila, din care minimum 28 aparținând minorității rrom și minimum 44 din mediul rural care au cel puțin un părinte plecat în străinătate în ultimele șase luni. De asemenea, în cadrul proiectului se vor oferi servicii de consiliere socială și servicii de dezvoltare parentală pentru minimum 200 de reprezentanți ai copiilor din grupul țintă (părinți/tutori/persoane) care au în grijă copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

Activitatea 5.1. *Dezvoltare de parteneriate între școli, autorități locale, instituții locale, ONG-uri și comunitate* are rolul de a crea o structură consultativă comunitară pentru a contribui la nivelul județului Brăila la o mai bună identificare, protecție și monitorizare a copiilor având părinți plecați în străinătate, precum și în scopul asigurării sustenabilității din perspectiva instituțională și/sau financiară.

Vom aborda câteva aspecte legate de situația copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate și a unor metode de dezvoltare personal pentru acești copii.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
POCU/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Cei mai mulți dintre noi considerăm că avem integrala capacitate de a da naștere și de a crește copii, fără a ști dacă avem potențialul de a-i înțelege și rezolva nevoile lor sau că știm cum să-i sprijinim ca să crească fericiți.

Dacă toate lucrurile ar merge bine, nu am avea de a face cu atâtea situații în care copiii sunt supuși la atitudini incorecte, neadecvate sau la diverse forme de abuz sau neglijare din partea părinților.

Tratând copilul ca pe o persoană, avem garanția ca îi sunt asigurate condițiile optime de dezvoltare și că sunt prevenite situațiile în care frustrarea și stresul emoțional pot pune în pericol existența sau dezvoltarea lor.

De aceea, se impune necesitatea de a trata cu seriozitate problematica unei noi forme de abandon a copiilor, ca urmare a părinților care pleacă în străinătate la muncă, fără să se asigure că minorii au condițiile necesare unui trai decent. Copiii proveniți din orașe, de obicei, sunt lăsați să se descurce singuri, cei din mediul rural sunt împrăștiați pe la rude sau mai grav, o parte sunt lăsați în grija unor persoane străine de familie, în care lipsește un mediu afectiv, interesul acestora fiind doar unul material.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Copiii din familiile sărace sunt în dificultate de a se socializa normal în raport cu exigențele vieții sociale tot mai complexe. Sprijinul familiilor sărace reprezintă în fapt suportul copiilor care trebuie să primească nu numai educație gratuită, dar și condiții social-economice normale pentru a se putea dezvolta.

Stresul unor finanțe insuficiente apasă permanent asupra unor familii, mai ales în condiții de instabilitate economică sau inflație și aceștia pleacă acolo unde aud că se câștigă mai bine, de cele mai multe ori fără să știe ce-i așteaptă dincolo.

Din cauza lipsei de cunoaștere și informare, acești părinți au tendința de a reduce problemele pe care le au în creșterea copiilor la cele de ordin economic și nu acordă importanță climatului familial, calității relațiilor de familie, efectelor devastatoare ale separării timpurii a copilului de familia sa, nevoilor afective ale copilului, formării autonomiei copilului, școlarizării acestuia, rolului lor în formarea copilului pentru viață. În aceste familii se acumulează o serie de probleme care afectează viața și dezvoltarea copiilor. Aceste probleme se corelează și se potențează reciproc.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/784/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Ignorarea situațiilor de risc în familiile în care părinții au plecat în străinătate iar copiii acestora au rămas în grija rudelor, vecinilor, sau altor persoane care nu au fost pregătite pentru un astfel de rol generează fenomene precum: neglijarea, abuzul, abandon școlar, vagabondaj, analfabetism, trafic de persoane, exploatare prin muncă, instituționalizarea și, nu în ultimul rând, marginalizarea socială.

Cei mai mulți dintre acești copii au rămas în grija bunicilor care încearcă să suplinească dragostea părinților cum știu ei mai bine dar sunt situații în care copiii rămân la persoane interesate doar de partea materială (care urmează să vină de la părinți) dar lipsește cu desăvârșire afecțiunea și atașamentul față de copii.

Copilul este o ființă cu însușiri calitativ diferite de cele ale adultului și are în mod legitim dreptul de a ocupa o poziție privilegiată și de a se bucura de un "tratament" specific. Sănătatea, dezvoltarea și educația copilului trebuie să fie în centrul preocupărilor familiei.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

După plecarea mamei sau a ambilor părinți la muncă în străinătate, pe fondul unei privări afective și a lipsei de supraveghere din partea părintelui, copiii se confruntă cu o serie de probleme de mai mare sau mai mică importanță în mediul școlar, în grupul de prieteni, în comunitate.

Care sunt aceste probleme, cum le percep copiii și resursele pe care le activează în vederea rezolvării problemelor?

În cazul copiilor separați de familie pot apare dificultăți în menținerea atașamentelor durabile, ca efect al deprivării materne.

În cazul copilului părăsit intervine un fals atașament atunci când:

- ❑ Copilul nu este sigur de dragostea și sentimentele părinților și de protecția de care are nevoie;
- ❑ Părinții par indiferenți, insensibili și lipsiți de preocupare față de nevoile și sentimentele copiilor;
- ❑ Atunci când va semnală dorința de atenție sau nevoia de ajutor, copilul se așteaptă să fie respins sau ignorat de persoanele apropiate;

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

- ☐ Ajunge la concluzia că trebuie să se descurce singur și calea de a evita durerea este să nu iubească pentru că lumea îi este ostilă;
- ☐ Copiii care sunt lipsiți de dragostea părinților au mari dificultăți în a-și păstra relațiile și legăturile de orice fel și învață să nu le pese de ceilalți;
- ☐ Merg pe principiul că au primit puțină dragoste și dau la fel de puțină. Ei continuă să se poarte într-un mod infantil – se concentrează numai asupra lui și acționează impulsive;
- ☐ Respectă cu greu reguli și legi deoarece nu au încredere în alții, le este greu să stabilească legături afective cu cei din grup;
- ☐ Apare fenomenul de absenteism școlar și indisciplină – ca forme de protest, adesea ajungându-se în sfera delincvențională.

Experiența universală în domeniu arată că prezența familiei naturale, dragostea și atenția acesteia sunt indispensabile pentru evitarea unor destine umane atât de periclitare cum sunt cele ale copiilor lipsiți de afectivitatea părinților.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Doc nr/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii, protecției și educației copilului. Familia este mediul esențial care poate influența dezvoltarea și destinul copilului prin securizare materială, dragoste și educație.

☐ Specialiștii susțin că separarea prelungită de părinții plecați la lucru în străinătate poate influența profund dezvoltarea psihică a copiilor, care ajung uneori să aibă tulburări psihice sau emoționale. În unele cazuri, copiii nu și-au văzut părinții de doi-trei ani.

☐ Aproape toți copiii afectați de această despărțire au o stare permanentă de îngrijorare, trăiesc cu frica să nu li se întâmple ceva rău părinților, devin retrași, plâng ușor și își pierd interesul pentru joacă, iar în cazuri mai severe capătă ticuri.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Doc nr/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Modul în care copilul percepe și trăiește plecarea părinților săi ca eveniment sau schimbare de viață este influențat de mai mulți factori care trebuie luați în considerare în procesul de evaluare și asistență psiho-socială a copilului singur acasă:

- ❑ factori familiali – funcționalitatea familiei înainte și după plecarea părintelui/părinților (raporturile dintre membrii familiei, schimburile afective și tipul de atașament existent între membrii familiei, dinamica statuturilor și a rolurilor din cadrul familiei etc.)
- ❑ factori ce țin de copil – vârsta și caracteristicile psihologice ale copilului (nivelul de dezvoltare psiho-socială, vulnerabilitatea acestuia, capacitatea copilului de a se adapta unor situații dificile, de a înfrunța condiții dezorganizate de viață, de a supraviețui și a se dezvolta, în ciuda unor resurse limitate și a unui mediu defavorizant);
- ❑ factori de mediu – rețeaua de suport social a familiei și a copilului.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Din perspectiva nivelului de informare a copilului cu privire la plecarea părinților/părintelui la muncă, în străinătate și angajarea lui în producerea acestui eveniment de viață se disting trei situații:

- ❓ situația în care plecarea părinților/părintelui se produce complet independent de copil și îl surprinde - copilul nu este informat despre plecarea părinților/părintelui, nu participă la pregătirea plecării, află despre eveniment fie la momentul producerii, fie chiar ulterior;
- ❓ copilul este informat dar nu participă la pregătirea acestui eveniment – copilul este doar informat cu privire la apropiata plecare fără însă a beneficia de explicații, de o prezentare a schimbărilor care vor avea loc; nu este consultat, copilul nu își poate exprima emoțiile și sentimentele cu privire la situație;

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

☐ copilul este angajat direct în pregătirea schimbării fără însă a fi factorul dominant și neavând responsabilitatea principală a producerii acestui eveniment- copilul este informat din timp despre plecare, i se solicită părerea, se discută cu copilul schimbările care vor apărea, copilul primește asigurări din partea părinților cu privire la afecțiunea părintească, la importanța lui pentru părinți, părinții oferă copilului posibilități de contact, sfaturi pentru diverse situații, posibile soluții la diverse probleme ce pot apărea (se îmbolnăvește, se strică ceva în casă, are probleme la școală etc.), copilul participă la etapele de pregătire a plecării (cumpărături, discuții, însoțirea părinților la plecare etc).

Experiența în lucrul cu copiii singuri acasă arată că nivelul de pregătire, informare și implicare a copilului în luarea deciziei plecării părinților/părintelui și punerea în practică a acesteia are un rol important pentru copil. Copilul are nevoie să primească în mod direct din partea părinților/părintelui care pleacă, asigurări privind confortul său fizic, modalitatea de satisfacere a trebuințelor sale și multiple reasigurări afective etc. Este important pentru copil să simtă că are un anumit control asupra situației noi existente în viața sa.

INCEPUTUL NOII EXISTENȚE ÎN VIAȚA SA.

INSPECTORATUL ȘCOLAR
Județul Argeș

DidactAcces
Docw/18416124/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Sunt situații în care copiii inițial se bucură că părinții vor pleca la muncă în străinătate. Bucuria copiilor vine din micile beneficii sau dorințe care cred că vor fi îndeplinite cu ajutorul banilor trimiși de părinți. Din cauza imaturității lor nu prevăd consecințele urmate de plecarea părinților iar bucuria și optimismul acestora se spulberă la prima situație în care vor avea nevoie de ajutorul adultului iar acesta nu va fi lângă ei să îl ofere.

Tinând cont de faptul că un eveniment este trăit ca traumatizant sau stresant în mod diferit de la un individ la altul în funcție de cele trei dimensiuni de apreciere ale evenimentelor (controlabilitate, predictibilitate, măsura în care evenimentele pun la încercare limitele capacității individului și imaginea de sine), manifestările psiho-comportamentale ale copiilor singuri acasă ca urmare a plecării părinților/părintelui la muncă în străinătate, diferă de asemenea de la copil la copil în funcție de :

- vârsta lor la prima plecare a părintelui/părinților;
- nivelul de dezvoltare psiho-socială, capacitatea lor de înțelegere și conștientizare a realității;
- caracteristicile lor de personalitate, nivelul de rezistență la stres și capacitatea de adaptare;

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

ISJ
BRĂILA
INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/184/6/24/139602

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

- caracteristicile lor de personalitate, nivelul de rezistență la stres și capacitatea de adaptare;
- nivelul de pregătire a copilului pentru această schimbare, durata plecării părinților/părintelui și tipul de relaționare a părintelui/părinților în această perioadă;
- sprijinul pe care îl primesc de la persoanele din rețeaua de suport social, în special de la persoana de îngrijire.

Dezvoltarea personală este foarte importantă pentru a încerca rezolvarea acestor probleme ale copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate.

Din analiza diverselor secvențe din viața personală sau a altora se poate constata că impresia pe care o facem celorlalți poate facilita sau împiedica atingerea obiectivelor pe care ni le propunem. Fiecare dintre noi dispune într-o măsură mai mică sau mai mare (depinde de antrenament) de capacitatea de a influența impresiile celorlalți și poate aborda diverse stiluri de autoprezentare, în funcție și de nivelul stimei de sine. (De exemplu, stilul asertiv, când stima de sine este de nivel înalt și stabil, și stilul protector, când stima de sine este de nivel scăzut sau există teama evaluărilor negative). Totul devine mai ușor dacă ne stabilim clar obiectivele, dacă știm care sunt așteptările celorlalți în raport cu noi într-un anumit context și dacă realizăm o evaluare corectă a capacităților proprii. În funcție de acestea se pot stabili anumite strategii de inducere a unei imagini dorite.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/18416/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Fiecare individ este unic, el reprezentând o sinteză a moștenirii biologice, sociale și culturale. El este dotat cu un potențial de creștere și dezvoltare în plan fizic, emoțional, intelectual, spiritual și social, dar evoluția fiecăruia este și în funcție de modul în care știe să inițieze schimbări legate de propria persoană și să acționeze în acest sens, știe să folosească propria experiență de viață sau experiența altora în procesul de autoafirmare.

Nu uita: – Chiar dacă ai avut eșecuri până în prezent, dacă te afli aici înseamnă că ai găsit puterea și resursele să le depășești, ceea ce trebuie să-ți dea încredere în forțele pe care le ai pentru a depăși alte posibile obstacole. – Nu este suficient să faci proiecte, ci trebuie să și acționezi pentru realizarea lor. – Depinde de tine să te pui în valoare, de aceea este bine să acționezi astfel încât cei din jur să vadă ceea ce este bun în tine. – Oportunități există, dar trebuie să înveți să le folosești. «Secretul este următorul: pentru a „trăi” cu adevărat, adică pentru a găsi viața satisfăcătoare de rezonabilă, este nevoie de o imagine de sine adecvată și realistă pe care s-o acceptăm.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Pocn/184/6/24/139602

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Trebuie să vă acceptați singuri. Trebuie să vă stimați. Trebuie să aveți un eu în care să aveți încredere și în care să credeți. Trebuie să fie un eu de care să nu vă fie rușine și pe care să-l puteți exprima liber, creator, neîncercând să-l ascundeți. Trebuie să aveți un eu care să corespundă realității, pentru a funcționa eficient în lumea reală. Trebuie să vă cunoașteți atât punctele tari, cât și punctele slabe și să fiți onești în ambele direcții. Imaginea voastră de sine trebuie să fie o aproximare rezonabilă a voastră, nefiind nici mai mult decât ceea ce sunteți, dar nici mai puțin. Atunci când această imagine de sine este intactă și sigură, vă simțiți bine. Atunci când este amenințată, vă simțiți neliniștiți și nesiguri. Când este potrivită și vă simțiți întrutotul mândri de ea, căpătați încredere de sine. Vă simțiți liberi să fiți voi „înșivă” și să vă exprimați ca atare. Atunci funcționați optim. Când exprimarea creatoare este blocată, deveniți ostili și greu de abordat» (MAXWELL MALTZ, „Psiho-Cibernetica”).

VĂ MULȚUMESC!

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN BRĂILA

DidactAcces
Docw/18416124/139602